

Kéziratok, amelyek nem adatnak vissza ide küldendők: „MURAVIDÉK“ szerkesztősége Murska Sobota, Alexandrova c. 16. szám.

Postatakarék számla száma 12980.

Kiadó-tulajdonos: KÜHÁR ISTVÁN.

# MURAVIDÉK

Murántul és Muraköz heti értesítője  
Informativni tednik za Prekmurje i Medjimurje

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 dinár, külföldre 18 Din. Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm.-ként: szövegközt és nyílttér 1.50 dinár, rendes 1.—Din., apróhirdetés 0.70 Din. és az illeték. Több-szörinél engedmény.

Az előfizetési bírtet a kifejezett felmondásig fennáll.

IX. Évf.

Murska Sobota, 1930. szeptember 14.

37. Szám.

## A minisztertanács határozata.

**Az állami és nemzeti élet jövője kizárja a párturalom újjáradását.**

A minisztertanács e hó negyedikén Zsivkovics Petár tábornok, miniszterelnök elnöklete alatt ülést tartott, amelyen a fővárosból távollevő Franges, Demetrovics és Korosec miniszterek kivételével a kormány összes tagjai részt vettek. A kormány tagjai a július 4.-i minisztertanácson hozott határozatok végrehajtásáról tárgyaltak.

A kormány tagjai ezzel kapcsolatosan kijelentik, hogy csak egy program alapján állanak, amely Őfelsége 1929. január hatodikai manifesztumán és az ez év július negyedik minisztertanács határozatán nyugszik.

Mindnyájan egy homogén kormány tagjai vagyunk és szilárd meggyőződésünk, hogy a nemzeti és állami élet jövője teljesen kizárja az egykori politikai pártok újjáradását. Együttal kijelentik, mert az az elhatározásuk, hogy a jövőbeni politikai működésük csak ezen az alapon és együttesen történik, tekintet nélkül a múltban elfoglalt politikai pártállásukra.

A kormány munkaprogramja tehát ez alapon van fölépítve s a kormány tagjai szilárdan megvannak győződve arról, hogy a régi párturalom többé visszatérni nem fog.

## A Banjica-i ünnep.

Szeptember hatodikán, ragyogó napsütésben, Beograd főváros mellett a banjicai gyakorló téren vonultak végig először az ezredek élén az új hadi lobogók, amelyeket Őfelsége a hadseregnek átadott. Miután a király örök megőrzésre átvette az eddigi lobogókat az ezredektől, buzdító beszéd kíséretében átadta a hadseregnek az új lobogókat. A hadsereg diszfelvonulását mintegy százezer ember nézte végig s a szép ünnepen részt vett a királyi család valamennyi tagja is. Képviselve volt az ünnepségen az egész ország, mert mind a kilenc bán, összes tanácsosaival együtt jelen volt. A bánokat s tanácsosaikat Zsivkovics Petár miniszterelnök az ünnepély folyamán a topcsideri gárda otthon helyiségében vendégül látta lakomán, hol a kormány összes tagjai is megjelentek. Miután a miniszterelnöknek a királyra mondott lelkes hangú felköszöntője elhangzott, a jelenlevő báni tanácsosokhoz intézett hosszabb beszédet. Elmondotta a miniszterelnök, hogy a régi rezsim visszahozhatatlanul megszűnt s felhívta a báni tanácsosokat, hogy már ismert köte-

## Politikai hírek.

Az államtanács ügykezelését meggyorsították. Sok panasz hangzott el a nagyközönség részéről, hogy az államtanácsnál az ügykezelés igen lassu s néha egy-egy ügy elintézésére nagyon is huzamos ideig kell várakozni. Az államtanács a legfőbb foku közigazgatási bíróság szerepét tölti be s ezért évenként igen sokan járulnak ide különböző panaszokkal úgy az egyes minisztériumok, valamint a közigazgatási hatóságok döntései ellen.

Ebből kifolyólag az ügyek nagyon is megtorlódtak és sok volt a sürgetés. A helyzet ezután más lesz. A napokban az elintézés alatt álló ügyeket teljes átrendezés alá vették s az ügydarabokat a panaszok benyújtásának időpontja, az ügy elintézési stádiuma és a tárgy sürgőssége szerint rendezték.

A folyó év július 1.-ig az államtanácsnál 25.000 ügydarab állott elintézés alatt s az első fél évben csak 9044 ügyben hoztak döntést. Tehát 15.465 ügy maradt elintézetlen, de ezekből 9994 már elő van készítve döntésre, 5971 ügydarab pedig még több iratváltást és kiegészítést vár.

Ezután az új rend szerint megszüntetik a felek által sürgetett ügydarabok kedvezményesen gyors elintézését és a referensek a panasz benyújtásának sorrendjében és az ügy sürgősségének megfelelően veszik sorra az ügyeket.

Igy aztán remény van rá, hogy ennek a rendszernek fontos betartása mellett néhány hónap alatt az egész restaurációt feldolgozhatják. A munka az új rend alapján már meg is kezdő-

dött s az új rendszer máris szép eredményeket mutat fel, különösen az évek óta váró ügydarabok elintézése terén.

**Kisebbségek kongresszusa.** Az európai kisebbségek kongresszusa szintén most volt Genfben. Az ülésen dr. Vilfan József volt római olasz parlamenti szloven képviselő elnökölt. A kisebbségek Briand páneurópa tervével szemben foglalnak állást.

**A balkáni államszövetség.** A balkán Unió megteremtésének gondolatával foglalkozva úgy irnak a görögországi újságok, hogy ebben az Unióban a Fekete-, Egeji-, Adriai tenger és a Duna által határolt országok foglalnának helyet. Így tagjai lennének ennek a szövetségnek Görögország, Jugoszlávia, Magyarország, Románia, Albánia és Törökország. Ez az államszövetség akkor függetleníteni tudná magát úgy politikailag, mint gazdaságilag minden más befolyástól.

**Német-szovjet barátság.** Egy nagy varsói újság arról ír, hogy Németország és Szovjet között nagyon bensőséges barátság áll fenn, amely különösen katonai szempontból fontos.

**Dunai Európa szövetség.** Ugy hírlik, hogy Románia és Csehszlovákia tervbe vették a dunai államok gazdasági szövetségének megalakítását. Ennek a szövetségnek tagjai lennének Románia, Csehszlovákia, Jugoszlávia, Magyarország és Bulgária. A megalakulás csak Magyarország és Bulgária magatartásától függ.

**Ausztria.** Schober osztrák szövetségi kancellár nyilatkozott Ausztria gazdasági és politikai jövőjéről és Páneurópáról. Azt

mondta a kancellár, hogy Ausztriát 12 évvel ezelőtt kitepték egy nagy gazdasági területből anélkül, hogy lehetővé tették volna neki, hogy újabb, nagy területhez csatlakozzék. Szerinte az osztrák problema ma Európa problémája lett s Ausztria ma valóságos iskola példa Páneurópa számára, mert önálló életképességétől van megfosztva. Briand terve nagyon szép, de csak úgy valósítható meg, ha figyelembe veszik az államok állami és nemzeti egyéniségét. A szép terv csak így sikerülhet. A dunai föderációra vonatkozólag azt mondta, hogy nem kell olyan kombináció, melyben nincs benne Németország; de minden kombináció jó, ha Németország benne van. A varsói konferencia eredményeit Ausztriára nézve nem tartja veszélyesnek.

**Magyarország.** A Népszövetség genfi ülésén Magyarország részéről jelen van gróf Apponyi Albert, Szerényi József báró s maga gróf Bethlen István magyar miniszterelnök is. Briand memorandumára vonatkozólag a magyar delegátusok véleménye az, hogy a tervet a maguk részéről nem fogadják el.

**Lengyelország.** Moscicki köztársasági elnök rendelettel feloszlatta a szejmet és a szenátust. Az új szejm választásokat november 16.-ára tűzték ki. A parlament feloszlátása nagyon megdöbbentette a képviselőket, akik épen aznap reggel akarták felvenni fizetésüket s azzal már elkésztek. — A választási agitáció már megindult. Sok képviselőt tartóztatott le a rendőrség, kik állítólag kommunista propagandát csináltak. Van köztük több fehér orosz kisebbségi képviselő.

**Peru.** Cerro tábornok, az új elnök elődjét Leguya volt elnököt San Lorenzo szigetére internálta. Ez a sziget a rendes helye a perui politikai foglyoknak s valamikor Leguya is ide internáltatta az ő ellenfeleit.

**Brazília.** A brazíliai kormány erőlyesen cáfolja azokat a híreket, amelyek a forradalom kitéréséről terjedtek ei. A külügyminiszter mindezeket a híreket teljesen légből kapottaknak jelentette ki.

lességeiket a haza javára lelkiismeretesen teljesítsék. A miniszterelnök azután alkalmat adott a báni tanácsosoknak, hogy vele közvetlenül is érintkezhetek és előadhatták kérelmeiket, panaszait.

Az emlékezetes ünnep alkalmából úgy a katonaság, mint a kormány és a közélet sok előkelősége kitüntetésben részesült s a báni tanácsosok is mindnyájan kaptak kitüntetést.



## A trieszti szlovének bünpöre.

Szeptember 1-én kezdődött Triesztben a hadbíróóság előtt a főtárgyalás tizenhét szlovén, trieszti és görög szlovén ellen, kik azzal vannak vádolva, hogy az állam egysége ellen merényleteket követtek el s ezáltal arra törekedtek, hogy a Juli Alpok vidékét Olaszországtól fegyverrel elszakítsák s egy másik állam területéhez csatolják. Az olasz törvények ezekre a bűncselekményekre halálbüntetést, esetleg 15-30 évig terjedő fegyházbüntetést szabnak. A bíraskodás vérbíróság jellegű.

A vádlottakon kívül van még két egyén, akik megszöktek, ezeket halálra ítélték még az elfogatás alkalmával; továbbá van még Rómában ötven vádlott, ezek fölött ott fognak itélkezni. — A tárgyaláson jelen volt a „Jutro“ meg a „Szlovenec“ ljubljana szloven lapok tudósítója is.

A tárgyalás iránt óriási érdeklődés nyilvánult meg, mert mindenki szigorú ítéletre számított, a vádlottak pedig nem tagadtak, beismerésben voltak. A tárgyalás elég gyorsan folyt le s ötödikén már kihirdették az ítéletet.

A vádlottak közül négyet: Valencics Alajost, Marusics Ferencet, Milos Zvonimirt, Bidovec Ferdinándot a bíróság halálra ítélte, és pedig agyonlövésre, amely a hátba lesz célozva. A halálos ítéletet, annak kihirdetése után hat óra múlva végre is hajtották. Az elítélteket erős katonai fedezet alatt Triesztből kivitték s a város mellett egy térségen hajnali 5 óra 40 perckor kivégezték. A többi vádlottakat 2 évtől 30 évig terjedő fegyházra ítélték, két vádlottat pedig felmentettek. A védők kegyelmi kéréseit rövid uton elutasították. Az ítéletet a bíróság az olasz király nevében hozta meg.

## A jelenből.

(1930)

Nincs varázsa most a dalnak,  
Az ábrándok mind kihálnak;  
Senki sem él érzelemnek  
Mindenben csak hasznot lesnek,  
S hajszojják a vagyont vakon,  
Mig elbuknak, egy szép napon.

Azt sem sejtve, hogy az élet  
Szegényen még többet érhet,  
Mint kincsekkel megrakottan,  
Szeretetlen, — elhagyottan,  
S nem élve át semmit abból,  
Mit a dalnok, lelke hajszol.

Óh, ha tudná a sok kába...  
Hogy mit ér a dal varázsa!  
Tudom soha nem vetné meg  
Azt, ki él az érzelemnek;  
Sőt örökké tudna talán,  
Lelkesülni, költő dalán.

— DANTES. —

## HIREK.

### HETI NAPTÁR

1930. SZEPTEMBER hó 30 nap 38 hét.

Hó és hét napjai	Róm. kath.	Protestáns
14 Vasár.	15 Máté ev.	Máté
15 Hétfő	Móric	Nikomed.
16 Kedd	Tekla szt. vt	Euph.
17 Szerda	Rupert	Lambert
18 Csüt.	Kleofás	Titus
19 Péntek	Ciprián vt.	Sidonia
20 Szomb.	Kuzma vt.	Fausta

### Vásárok:

14. Csrensoveci, Szv. Benedik, 16. Ljutomer, 21. Sv. Peter.

### Időjárás:

Enyhe, ritka lecsapódásokkal.

### Kereskedelmi árak:

100 kg.	Buza	Din.	160—
"	"	Rozs	" 120—
"	"	Zab	" 170—
"	"	Kukorica	" 160—

## A legvakmerőbb orosz kém élete.

A fegyverszünettel nem ért véget a kémkedés, már csak azért sem, mert egy sor hadszíntéren még tovább folyt a háború. Így többek között Oroszországban is, ahol Lenin és Trotszkij bolsevistái elkezdett harcban állottak Kolcsak, Denikin és Vrangel fehérgárdistáival. Az oroszok nagyszemélyen érték a kémkedést. Minden idők egyik legvakmerőbb kéme is közülük került ki.

Ennek az igazán példátlanul vakmerő kémnek az életére világított rá 1929 februárjában az a hamisítási per, amely a berlini törvényszék előtt állandóan zsufolt tárgyaló terem előtt folyt. A vádlottak padján Orlof excelsiós ur és orosz államtanácsos ült, akit azzal vádoltak, hogy egy amerikai újságírónak hamis okmányokat akart eladni. Orlofot el is ítélték a pörben, miután bebizonyosodott, hogy valóban hamisított okmányokon akart tudni, de ekkor még csak nagyon

kevesen tudták, hogy tulajdonképpen ki is volt ez az orosz excelsiós ur.

Akinek módjában áll átlapozni Orloff államtanácsos naplóját, a legizgalmasabb olvasmányt élvezheti, mert Orlof szinte egész életét kémkedéssel töltötte el. Igaz, hogy a cári Oroszország idején ő maga központi irodájából szötte a szálakat, de később maga is járt igen veszélyes helyeken és olyan dolgokra is mert vállalkozni, amelyenre talán senki más.

Orlof igen jó családból származott, elvégezte a jogot, állami szolgálatba lépett, majd mint tartalékos tiszt részt vett az orosz-japán háborúban. 1906—1907-ig a szentpétervári vizsgálóbíró tisztjét töltötte be, de csak az első két esztendőben foglalkozott közönséges bűnügyekkel. Egy nagy rubelhamisítási bűnügy felderítése után államügyésszé nevezték ki, megkapta az államtanácsosi rangot és az excelsiós címet is. Ettől kezdve tiz esztendőn keresztül az államellenes bűncselekmények titkos osztályának vezetője volt a cárok fővá-

"	"	Köles	"	180—200
"	"	Hajdina	"	140—
"	"	Széna	"	60—80
"	"	Bab cseres.	"	300—350
"	"	Vegyés bab	"	250—
"	"	Krumpli	"	40—
"	"	Lenmag	"	480—500
"	"	Lóhermag	"	1000—1400
Bika	élesly	7:50	8.—	8:50 9.
Üsző		7:50	8.—	8:50 9
Tehén	élesly	3.—	6.—	8.—
Borju		11.—	13.—	— — —
Sertés				12— 13 50
Zsir l-a				29— 30—
Vaj				35—40
Szalonna				23— 25—
Tojás 1 drb.				0:80

### Valuta:

Zürichben 100 Din = 9.1275 sfrk.
100 Doll. (E. A.) adnak itt 5530 Din-t
100 Pezoért (Urug.) " " 4500 "
100 Márkért " " 1330 "
100 Frankért (Páris) " " 219 "
100 Pengőért " " 990 "
100 Schil. (Bécs) " " 798 "
100 Cseh kor. " " 168 "

— **Kitüntetések.** Ófensége Petár trónörökös születésnapja alkalmából Ófelsége Aleksander király először osztott kitüntéseket az ujonnan alapított „Jugoszláv koronarend“ rendjeleiből. Ez alkalommal ki lettek tüntetve a „Jugoszláv koronarend“ ötödik osztályával, prekmureceink közül, Benko József nagyiparos M. Szobota, Faflik Ferenc plébános Kancsovczi és Litrop István cipész Turniscse báni tanácsosok, Basa Iván bogojinai plébános, Cseh Ferenc kereskedő M. Szobota, Koder Anton kir. közjegyző M. Szobota, Lipics József főkönyvelő M. Szobota és Siftár Károly ev. lelkész Bodonci. Gratulálunk!

— **Uj törzskönyvezési osztály.** Vucsja Gomilán a múlt héten alakult meg a m. szobotai gazd. egy. fiókjának tenyészmarha törzskönyvezési szakosztálya,

melynek elnökévé Antalics választott meg. A szakosztály 62 tenyésztehen állománnyal alakult meg.

— **Tenyészállat kiállítás Puconcin.** A puconci tenyészállat törzskönyvezési szakosztály, mely már második éve működik, f. hó 29.-én d. e. 10 órai kezdettel állatdíjazással egybekötött kiállítást rendez, melyre az érdeklődőket ezuton is meghívja. A kiállításon az összes törzskönyvezett tenyésztehenek és azok leszármazottjai vesznek részt, nemkülönben az ezen tehenek részére engedélyezett apaállatok is.

— **Vigyázzunk a gyerekekre!** Loncsár Fáni brezovcei asszony főzött a tűzhelynél, s a szélére állította az éppen leforrázott köcsög teát. Egy észrevétlen pillanatban odakerült az egy és fél éves gyermeke, aki a forró teát magára borította. Egész feje csupa hólyag lett, s a szorgos orvosi kezelés is csak nehezen tudja a bajt helyrehozni.

— **Öngyilkosság a fogházban.** Zvér nevű d. lendavai lakos, aki államellenes viselkedése miatt a ljubljana fogházban volt vizsgálat alatt, kitönte ruháját a szalmazsákjából vett szalmával, s felgyújtotta magát, ami halálát okozta. A vizsgálat megindult abban az irányban, hogy hogyan jutott gyufához.

— **Beiratkozások a gimnáziumba.** A murszka-szobotai gimnáziumba a beiratkozások f. hó 11.-én kezdetüket vették és serényen folynak. Az 1919.-ik év az 1919-beli születettekkel pótolva lesz, vagyis a 90 létszámról 38-ra csökkent létszám ismét növekedést mutat, s megvan a remény, ha így megy tovább, hogy pár év múlva a felső gimnázium, mely az alacsony létszám

rosában. Es egészen kivételes hatalmat adott Orlof kezeibe, hiszen ennek az állásnak beláthatatlanul nagy politikai jelentősége is volt, úgy hogy Orlof lett az egész orosz birodalom legmagasabb rangban álló államügyésze.

Az egész orosz belföldi kémrendszer szálai Orlof kezeibe hullottak össze: ő figyelte meg a kommunista vezéreket, köztük Lenint és Trotszkijt még azután is, hogy külföldre szöktek és neki tettek jelentést a többi forradalmárok cselekedeteiről is. Minden politikai összeesküvést ő derített fel Oroszországban és sok száz ember vesztette életét Orlof miatt.

### Orlof kémkedése az orosz-lánok barlangjában.

Nem csoda, hogy ilyen körülmények között a forradalom diadaljutása után 1917-ben elsősorban Orlof akartak leszámolni a forradalmárok. Százezer rubel jutalomdíjat tűztek ki Orlof fejére, de az államtanácsos még idejekorán kerekelt oldott, nem

feledkezve meg arról sem, hogy magával vigye egész titkos irattárát. Hónapokig bolyongott áruházban, megváltoztatott haj és szakálviselettel az országban Orlof, míg végül is sikerült a fehérgárdistákhoz csatlakoznia. Kolcsak tengernagy őt bizta meg a legfelsőbb haditörvényszék vezetésével és így Orlof feladata lett a Moszkvából kiküldött bolsevista kémek leleplezése is. Orlof ekkor százzszámra végeztette ki megint a kémeket és olyan kitünően végezte feladatát, hogy az ellenforradalom vezérek arra kérétek, vállalkozzon rá, hogy Moszkvába utazzon és ott kémlelje ki a helyzetet. Orlofnak egyidejűleg azt a megbízást is adták, hogy mialatt a fehércsapatok két oldalról igyekeztek Moszkva felé, ő szervezzen a fővárosban ellenforradalmat, amely azután hátbatámadná a szovjettet.

Ez a példátlanul vakmerő excelsiós ur vállalta is a feladatot és 1918-ban álnév alatt először Péterváron bukkant fel.

(Folyt. köv.)



miatt az idén megszűnt, elérte létjogosultságát.

— **Hodos.** Jakus hodosi állomásfőnök kis fia, játszás közben lábát törte. A m. szobotai kórházban ápolják.

## ORSZÁG-VILÁG.

— **Tanítók küldöttsége a közoktatásügyi miniszternél.** A jugoszláv tanítók ez idei, Beogradban megtartott kongresszusa alkalmával augusztus 19.-én Makszimovics Bozsa közoktatásügyi miniszter fogadta a tanítók küldöttségét, amely a tanítóság kérelmét tolmácsolta a miniszter előtt. Nagyon is természetes, hogy a tanítóság kérelmei anyagi ellátása javítására irányult s egyes — különösen a nyugdíjazásoknál előforduló sérelmes intézkedéseket tette szóvá. A miniszter a tanítóságnak adott válaszában kijelentette, hogy az új tisztviselő törvény szorgos elkészítés alatt áll. Mégis, ha a tanítóságot illetően késedelem mutatkoznék, akkor a miniszter külön törvény útján fog a tanítóság anyagi helyzetéről késedelem nélkül gondoskodni. A miniszter ígérete a tanítóság kiküldöttjeit kellemesen érintette.

— **Borzalmas autókatasztrófa Szuboticán.** Szuboticán borzalmas autókatasztrófa történt szeptember negyedikén éjjel az egyik vasuti átjárónál. A Beograd felől érkező gyorsvonat elütött egy autót s annak két utasát dr. Szilárd Tibor orvost, dr. Szkenđerovics Gyula fogorvost s Tarnai Lázár soffőrt a felborított autó megölte, míg Kolonics Béla állatorvos súlyos törések és zúzódások árán véletlenül életben maradt, de most a kórházban fekszik, mert súlyos idegbajt is kapott. A sorompó őret letartóztatták s megindult a vizsgálat, hogy a borzalmas szerencsétlenségért terhel-e valakit bűnös mulasztás.

— **Az iskolai tanulók egészségügyi védelme.** Ófelsége Alekszandar király a szociálpolitikai miniszter javaslatára aláírta az iskolai tanulók védelméről szóló törvényt. A törvény szerint állami feladat az elemi iskolák, középiskolák, szakiskolák és felső iskolák tanulói egészségének védelmezése. A cél érdekében az iskola épületek és a tanulók felett állandó orvosi felügyeletet kell gyakorolni, sőt arról is kell gondoskodni, hogy a testileg, vagy szellemileg fejletlen gyermekek megfelelő gondozásban részesüljenek.

— **Autószerencsétlenség Nagy-Kanizsa mellett.** A szubotici katasztrófához hasonló szerencsétlenség történt e hó 6.-án Nagy-Kanizsa mellett. Itt meg a pesti gyorsvonat ütött el egy sorompónál egy tura autót, ame-

lyen Budaházy Miklós százados, a felesége, anyja és dr. Dáner Béla nemzetgyűlési képviselő utaztak Jugoszláviába vadászatra. A soffőr a pályára ment a kocsi-val, mivel a sorompó nem volt leeresztve s így kapta el a vonat az autót. Budaházy százados, a felesége és Dáner képviselő meghaltak, míg a százados anyja s a soffőr súlyosan megsebesülve kerültek Nagy-Kanizsára a kórházba. A katasztrófát a sorompó őr idézte elő, mert mulasztást követett el.

— **A kisantant repülőversenye.** A kisantant államok és Lengyelország repülőversenye megtörtént. A versenyen a jugoszláv repülők minden tekintetben fényes eredményt értek el s a versenyt megnyerték. Beograd-, Bukarest-, Varsó és Prága között ez nem volt az első verseny s a jugoszláv repülők évről-évre mindig jobb és jobb eredményt értek el.

— **A méhek két lovat öltek meg.** Furcsa eset történt szlovénia Leszkovecen. Egy kocsis gyerek nekijáratott valahogyan a méhesnek s azt feldöntötte. A méhek persze felháborodtak, megtámadták a bérest is, meg a lovakat is. A legény kialtozására jött ugyan segítség s őtet magát sikerült megmenteni, de a lovak a sok méhcsipés folytán elpusztultak.

— **A Do. X. óriás-repülőgép** mely ezidő szerint a legnagyobb a világon, Amerikába készül. Ez a német gép az alteurheini légi kikötőben van s itt folynak az előkészületek az amerikai utra, amely valószínűleg szeptember első felében fog megtörténi. — A gépnek tíz főből álló személyzete van s összesen még harminc megbízott egyént, újságírókat és szakembereket fog magával vinni. Utasokat ez alkalommal nem vesz fel.

— **Zágrebben földrengést éreztek.** A múlt vasárnap este Zágrebben földrengést éreztek, mely másfél másodpercig tartott, de semmiféle kár nem esett. A földrengés csak helyi jellegű volt.

— **Beogradban elégett a legnagyobb famegmunkáló és fűrésztelep,** az ugynevezett Makis telep. Tömerdek anyag égett el s az összes kár meghaladja a hatmillió dinárt. A tűznél a beográdi tűzoltóság rendkívül kitüntette magát.

— **Francia oceánrepülők.** Costes és Bellonte francia repülők „Kérdőjel“ nevű repülőgéppel leszállás nélkül elrepültek Párizsból Newyorkba. A repülőket Amerikában óriási lelkesedéssel fogadták, otthon pedig nemzeti hősként ünnepelték őket. A mostani ut 37 óra és 18 percig tartott. Costes repülőnek most az a terve, hogy nemsokára körülrepüli a földgömböt, de nem ny-

mint az eddigi légi utasok, a szélességi körök irányában, hanem a délkörök mentébe, vagyis ebben az esetben úgy az északi mint a déli sarkot átrepülnék.

— **Lezuhant egy spanyol vízi repülőgép.** Gyakorlatozás közben lezuhant egy hidroplán s a rajta levő 3 tiszt és 4 közember életét veszlette.

— **Hadgyakorlatok Franciaországban.** Lotharingiában folynak az őszi hadgyakorlatok. Magyar, bolgár, török katonai attasé van jelen megfigyelőképen, de német katonai attasé nem volt meghiva.

— **Nagy tűzvész pusztított London egyik kikötőjében.** A nagy raktárakban óriási mennyiségű kakao és más édességek pusztultak el több mint egynegyedmillió font sterling értékben. A tűznél London egész tűzoltósága dolgozott s a hivatalos megállapítás szerint évek óta nem volt ilyen nagy tűzvész Londonban.

— **Forgószél pusztított Dél-amerikában.** Az Atillák sziget-csoportjában borzalmas forgószél dühöngött. Az orkán pusztításáról érkezett jelentések még mindig újabb és újabb károkról számolnak be. San Domingó városát kétharmadrészben pusztította el a forgószél s a halottak számát 800—1000 emberre teszik a tudósítások, amelyeket repülők hoznak a szigetről. Az Egyesült Államokból hajón és repülőgépeken sietnek a mentő expedíciók a szerencsétlen szigetre, ahol a lakosság a legnagyobb nyomornak van kitéve. San Domingóban európaiak nem pusztultak el, habár a külföldi követségi épületek meg rongálódtak.

— **Bolgár banditák lemészároltak két gyermeket.** A dob-rudzsai határon Arabadzi közösségbe nagyobb számú bolgár komitácsi banda tört be s a telepeseket kirabolták, majd a szemük láttára két 12 éves gyermeket felkoncoltak. A véres tett elkövetése után a banditák vissza vonultak bolgár területre.

— **Búvárhajóval az északi sarkra.** Wilkins kapitány, a híres sarkutazó egy modernül felszerelt búvárhajóval akar az északi sarkra jutni. Az ut 50 napra van tervezve. Ahol jégmező lesz, ott a jég alatt akar utazni, mert a hajó két és fél napig tud a jég alatt lenni. A hajón 18 egyén lesz. Arra a kérdésre, hogy mi lesz akkor, ha a jégréteg alul két és fél nap alatt sem tudnának előjönni, Wilkins kapitány csak vállvonogatással felelt. — A hajó rádióval fog összeköttetés fenntartani a világgal.

— **Amerikába érkezett a világ legöregebb embere.** Egy

amerikai társaság Európából kivitte a világ legöregebb emberét, hogy ott a prohibíciónak, vagyis az alkoholelles mozgalomnak agitáljon vele. A 156 éves Zoru aga ugyanis török ember s soha szeszt nem ivott s nem is dohányzott. Az öreg még jó egészségnek örvend, csak egy kis érlemeszedése van s a jobb szemé zsugorodott össze kissé. Mindennel megvolna elégedve, csak 65 éves felesége nem tetszik neki, mert fiatalabbat akarna. Az egész utazás alatt csak egyszer volt tengeri betegsége.

— **Két kikeresztelkedett fi-vér szerzetes lett.** A budapesti karmeliták Huba utcai templomában ritka ünnepélyesség volt az elmúlt hónapban. Két fiatal katolikus szerzetes mutatta be első szentmiséjét, az egyik karmelita, a másik ferencrendű. Mindketten a zsidó vallásból tértek át s néhai Szedő Gáspárnak, a papirkereskedelmi részvénytársaság közismert és nagytekintélyű alapítójának a fiai. Az egyik bankhivatalnok, a másik meg író volt. Egy gépész mérnök unokabátyjuk már évekkal ezelőtt jezsuita lett, s jelenleg a Pádva melletti Calcibunnél jezsuita szerzetes.

— **Félmillió dollár értékű szesz a petroleumos hajón.** A newyorki prohibíciós rendőrség egy petroleumos hajón félmillió dollár értékű szeszt talált elrejtve, kétezeröt száz ládában. A petroleum gőzös kilencvenhat főből álló legénységét letartóztatták.

## KINO V M. SOBOTI

V NEDELJO, 14. septembra  
popoldne ob 3 uri in  
zvečer ob 8 uri

### Devojka na križu

Tragedija jedne mlade i nevine djevojke u 7 činova.  
U glavnim ulogama: Evelyn Holt, Valerie Boothby, Ernst Verebes, Livio Pavanelli.

**VSTOPNINA:**  
I. prostor 12 Din., II. prostor 10 Din. in III. prostor 5 Din.

Lastnik:

**DITTRICH GUSTAV.**



## Torma.

### Az orvosnál.

„Doktor ur, tessék kérem megvizitálni ezt az asszonyt, mert min ha beteg volna.“

„Hát mi a baja, mije fáj?“

„Hát csak úgy mondhatom, fáj ennek mindenje, csak éppen hogy a nyelve nem!“ —

„Tessék valamit tenni vele!“

### Hittan órán.

A hitoktató kérdez:

„Nó, Jóska! Mondd meg szépen, — úgy ahogy már hallottad, — hogy mi is van a te testedben?“

„Az én testemben van az ördög!“

„Ugyan, ugyan, kis fiam, hát hogyan mondhatod ilyet?“

„Hát amikor minap betörtem az ablakot, az édes anyám azt mondta: Te beléd ugyanis az ördög bujt, nem más!“

### Következetes.

Csak tedd föl a kalapodat kis öcsém! Egész bátran fölteheted!

„Nem teszem föl!“

„No és miért nem?“

„A multkor a fejemen volt a kalapom, akkor meg azt mondta a bácsi: — Levehetnéd a kalapodat, te vén számár!“

## SPORT.

Élvezetes sporteseményekben volt része e hó 6-án és 7-én a helybeli sportközönségnek. Mig 6-án Mura tenniszgárdája 5:1 arányban verte le a Ptujakat és 7-én 5:2 arányban győzedelmeskedett a nagy játékerőt képviselő Radkersburgiakon, addig a vezetőség a nagyszámú közönség óriási érdeklődése mellett megrendezte az első propaganda kerékpár-versenyt.

A tennisz-mérkőzések eredményei:

S. H. Mura — STR Ptuj 5:1

Sakotnik — Nemeč L. 5:7, 7:5, 8:6

Nemeč J. — Pavšič 6:3, 6:3

Kardos — Borovsky 6:2, 6:4

Peterka — Meglič 6:3, 6:0

Nemeč J, Kardos — Sakotnik, Pavšič 2:6, 6:3, 7:5

Nemeč L, Czvetko — Borovsky, Meglič 8:6, 12:10.

S. H. Mura — T. H. Radkersburg 5:2

Nemeč J, — Berger 7:5, 6:2

Nemeč L. Genur K. 6:3, 6:4

Heiter P. — Kardos 6:1, 3:6, 7:5

Heiter H. — Lovšin 6:1, 6:0

Peterka — Fuchs 6:1, 6:3

Czvetko — Vogler 6:4, 3:6, 6:4

Lovšin, Peterka — Fuchs, Vogler 6:2, 4:6, 6:3.

A kerékpárs verseny e hó 7-én vasárnap délután lett lebonyolítva, amelyen 10 versenyző vett részt. A verseny során minden baleset nélkül végződött. A rendet a csendőrség, a rendőrség és Mura vezetősége tartotta fenn. A verseny 3 első helyezettje szép ajándékokat kapott így az első Mura győztes serlegét, a második egy szép zsebórát, a harmadik pedig egy cigarettatárcát.

A Murska Sobota - Gederovci - Murska Sobota (19.8 km) utvonalon a versenyzők a következőképpen értek célhoz:

1. Makovec Marko, Lukavci 35 perc 48 másodperc.

2. Belec Josip, Ljutomer, 36 perc 2 másodperc.

3. Jug Josip, M. Sobota 36 perc 49 másodperc.

4. Pojbics Viktor, M. Sobota 37 perc 9 másodperc.

5. Zej Zlatko, M. Sobota 37 perc 16 másodperc.

6. Paurics Franc, M. Sobota 38 perc 28 másodperc.

7. Makovec Viktor, Lukavci 38 perc 43 másodperc.

8. Koller Willy, M. Sobota 39 perc 25 másodperc.

9. Marinič Franc 43 perc 13 mp.

10. Cof Franc 47 perc 44 mp.

## Közgazdaság.

A földművelésügyi minisztérium újabb nagyobb összegeket fordít tenyészállatok beszerzésére, hogy az ország állatállománya feljavítható legyen.

Ebből a célból ötmillió dinárt szavazott meg tenyészmenek bevásárlására s egyelőre már van vásárolva harminc csikó, melyek a karagyorgyevoi állami méntelenen nyertek elhelyezést.

Egy szakbizottság Svájcba és Ausztriába utazott, hogy az ottani állatvásárokon szimenthali, svájci, montafoni és pingáni tenyészbikákat vásároljon. Erre a célra földművelésügyi minisztérium egymillió ötszáz ezer dinár hitelt engedélyezett, ezenkívül pedig még az egyes bánóságok költségvetéseiből is hozzájárulási összegek fognak erre a célra fordítani. A terv az, hogy az országot tenyésztési rajonokra fogják felosztani s a legmegfelelőbb s már bevált fajt fogják az illető vidéken tenyészteni.

Erre a tenyésztési módszerre pedig azért van szükség, mert be van bizonyítva, hogy a fajállatok iránt nagyobb a kereslet s azok könnyebben helyezhetők el a külföldi piacokon.

A bizottság által bevásárolt tenyészállatokat még az idei szeptember hó folyamán szét fogják osztani az illető gazdasági intézmények között.

**Munkásbiztosítás.** A munkásbiztosításról szóló törvény revíziója folyamatban van és az első tervezet már ki is van dolgozva. A munkásvédelmi és a munkafelügyelőségről szóló törvény revíziójára nézve még semmi intézkedés nem történt. A munkásbiztosító törvény eddigi alapelvei nem változtak meg, továbbra is fenn marad a munkások agkori, munkaképtelenség, szerencsétlenség és halál esetére

való kötelező biztosítás. A régi törvénytől eltérőleg a munkások biztosítására egy mérsékelttarifális táblázat fog szolgálni.

**Póstatakarékpénztári betétek visszafizetése.** Többen érdeklődtek már, hogy mi lesz a póstatakarékpénztári betétekkel? Az érdeklődők kedvéért közöljük a következőket: — Jugoszlávia és Magyarország között a pénzügyi konvenció már létrejött ugyan, de a póstatakarékpénztári betétek visszafizetéséről intézkedés még nem történt. Bizonyára nagyon sokan lehetnek azok, akik várják a pénzüket, de hát a türelmetlenség itt nem segít.

**Az I. állami erdészeti és vadászati kiállítás.** Öfelsége a király védnöksége alatt Ljubljanában lesz f. évi augusztus 31-től szeptember 15-ig az állami erdészeti és vadászati kiállítás, amelyen az egész állam közreműködik. Be lesz itt mutatva minden, ami csak az erdészettel összefügg. A kiállítás egyik feladata lesz, hogy felébressze a népben az erdőművelés és az erdővédelem iránti szeretetet, mint amely egyik fontos része a nemzetgazdaságnak.

A vadászati kiállításon be lesz mutatva a vadászat nagy nemzetgazdasági jelentősége, a hasznos és káros vadak összes fajtái, a tenyésztés és védelem módjai s minden iparág, ami a vadászattal kapcsolatos.

**A földművelésügyi minisztériumban** megállapították, hogy az idén nyolcvanháromeser vagon cukorrépa termett, amiből majdnem tízezer vagon cukor lesz előállítva. — A vasut már gondoskodott, hogy a cukorrépa szállítás az egész idény alatt zavartalan legyen.

**Borszállítmány — gyorsáru.** A közlekedésügyi minisztérium rendeletet adott ki, mely szerint a borszállítmányokat gyors árunak kell tekinteni s azokat a közbeeső állomásokon nem szabad feltartóztatni.

**A buza árának stabilizálását kéri a privilegizált kiviteli társaság.** Miután bizonyosra vehető, hogy a gabona árak esni fognak, a buza árát 160—170 dinárban akarják stabilizálni, hogy a bekövetkező nagy nehézségeket elkerüljék.

### Szerkesztő üzenete.

**B. Baby M. A** „Baby“ alatt közölt vers íróját legnagyobb sajnálatomra nem közölhetem.

Jobb házból való fiu

**tanulónak**

felvétetik BÀNFI vendéglősnél Murszka Szobota. 2

MODERNI AUTO!!

SOLIDNE CENE!

NOVA

**AUTOTAKSA!**

TRAUTMANN FRANC

MURSKA SOBOTA.

Telefon broj: 30.

SOLIDNE CENE!

MODERNI AUTO!!

**Rádiók**

rádió alkatrészek

akkumulátorok

legjobb **Kerékpárok**

világhírű **Varrógépek**

jutányosan kaphatók

**Nemeč János**

vas- és gépkereskedésben

**Murska Sobota.**

**Iskolai könyvek**

és iskolai szerek nagy választékban kaphatók

**HAHN IZIDOR**

papirkereskedésben

**MURSKA SOBOTA.**

## Prva stalna

**največja i najfalejša**

zaloga z

**zidanimi pečmi**

**i pločami**

**za štedilnike**

(Kachel für Sparherd)

raznovrstne kvalitete v

**velkoj izbiri**

se nahajajo v trgovini galanterije i železnice

**GUSTAV DITTRICH-a**

v MURSKOJ SOBOTI.

Ugodna zamenjava.

Za 10 kio lenovoga semena dam 2 litra tikvenoga olja. Za 10 kio repičnoga semena pa 3 litre repičnoga olja.

L. POLLAK, Cankova.

Terjessze és olvassa a „Muravidék“-et!